

خلاصه قواعد مشتق گیری: (در توابع زیر u, v توابعی مشتق پذیر بر حسب x است)

تابع در حالت کلی	مشتق تابع در حالت کلی	مثال مربوطه	مشتق مثال مربوطه
$y = u^n$	$y' = nu^{n-1} \cdot u'$	$y = (\Delta x^r + rx + 1)^r$	$y' = r(\Delta x^r + rx + 1)^{r-1} (1 \cdot x + r)$
$y = \sqrt[n]{u^m}$	$y' = \frac{mu'}{n \cdot \sqrt[n]{u^{n-m}}}$	$y = \sqrt[r]{(x^r - 1)^r}$	$y' = \frac{r(rx)}{r \sqrt[r]{x^r - 1}}$
$y = \text{Sin} u$	$y' = u' \cos u$	$y = \text{Sin} x^r$	$y' = rx \cos x^r$
$y = \text{cos} u$	$y' = -u' \text{Sin} u$	$y = \text{cos} rx$	$y' = -r \text{Sin} rx$
$y = \text{tgu}$	$y' = u'(1 + \text{tg}^r u) = \frac{u'}{\text{cos}^r u}$	$y = \text{tg} x^r$	$y' = (rx)(1 + \text{tg}^r x^r)$
$y = \text{cot} gu$	$y' = -u'(1 + \text{cot} g^r u) = -\frac{u'}{\text{Sin}^r u}$	$y = \text{cot} g rx$	$y' = -r(1 + \text{cot} g^r rx)$
$y = e^u$	$y' = u' \cdot e^u$	$y = -re^{x^r-1}$	$y' = -r(rx)e^{x^r-1} = -rxe^{x^r-1}$
$y = a^u$	$y' = u' \cdot a^u \cdot \text{Lna}$ ($a > 0$)	$y = r^{\text{tg} x}$	$y' = (1 + \text{tg}^r x)(r^{\text{tg} x}) \text{Ln} r$
$y = \text{Log}_a^u$	$y' = \frac{u'}{u} \text{Log}_a^e (u > 0)$	$y = \text{Log}_r^x$	$y' = \frac{1}{x} \text{Log}_r^e$
$y = \text{Ln} u$	$y' = \frac{u'}{u}$	$y = \text{Ln} \cos x$	$y' = \frac{-\sin x}{\cos x} = -\text{tg} x$
$y = \text{ArcSin} u$	$y' = \frac{u'}{\sqrt{1-u^2}} \quad u < 1$	$y = \text{ArcSin} x$	$y' = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
$y = \text{ArcCos} u$	$y' = \frac{-u'}{\sqrt{1-u^2}}$	$y = \text{Arccos} x^r$	$y' = \frac{-rx}{\sqrt{1-x^r}}$
$y = \text{Arctg} u$	$y' = \frac{u'}{1+u^2}$	$y = \text{Arctg}(x^r - 1)$	$y' = \frac{rx}{1+(x^r-1)^2}$
$y = \text{Arc cot} gu$	$y' = \frac{-u'}{1+u^2}$	$y = \text{Arc cot} g \sqrt{x}$	$y' = \frac{-\frac{1}{2\sqrt{x}}}{1+(\sqrt{x})^2} = \frac{-1}{2\sqrt{x}(1+x)}$
$y = \sinh u$	$y' = u' \cosh u$	$y = \sinh \Delta x$	$y' = \Delta \cosh \Delta x$
$y = \cosh u$	$y' = u' \sinh u$	$y = \cosh \frac{x^r}{r}$	$y' = x^r \cdot \sinh \frac{x^r}{r}$
$y = \text{tgh} u$	$y' = u'(1 - \text{tgh}^r u)$	$y = \text{tgh} rx$	$y' = r(1 - \text{tgh}^r rx)$
$y = \text{cot} gh u$	$y' = u'(1 - \text{cot} gh^r u)$	$y = \text{cot} gh x^r$	$y' = rx(1 - \text{cot} gh^r x^r)$
$y' = \text{Arcsinh} u$	$y' = \frac{u'}{\sqrt{1+u^2}}$	$y = \text{arcsinh} x$	$y' = \frac{1}{\sqrt{1+x^2}}$
$y = \text{Arccosh} x$	$y' = \frac{u'}{\sqrt{u^2-1}}$	$y = \text{arc cosh} x^r$	$y' = \frac{rx}{\sqrt{x^r-1}}$
$y = \text{Arctgh} u$ ($ u > 1$)	$y' = \frac{u'}{1-u^2}$	$y = \text{Arctgh} rx$	$y' = \frac{r}{1-r^2 x^2}$
$y = \text{Arc cot} gh u$ ($ u < 1$)	$y' = \frac{u'}{1-u^2}$	$y = \text{Arc cot} gh x^r$	$y' = \frac{rx^r}{1-x^r}$
$y = u \cdot v$	$y' = u' \cdot v + v' \cdot u$	$y = x \cos x$	$y' = \cos x - x \sin x$
$y = \frac{u}{v}$	$y' = \frac{u' \cdot v - v' \cdot u}{v^2}$	$y = \frac{e^x}{x^r}$	$y' = \frac{e^x \cdot x^r - rx^r \cdot e^x}{x^{2r}}$
$y = u \pm v$	$y' = u' \pm v'$	$y = \text{tg} x - (x-1)$	$y' = 1 + \text{tg}^r x - 1 = \text{tg}^r x$

توضیح: مثالهای بالا با استفاده از قواعد، مستقیماً بدست آمد در نتیجه اکثر روابط بالا باید به خاطر سپرده شود، در بعضی موارد می توان با استفاده از تلفیق روابط و نکات دیگر مشتق را محاسبه نمود، به مثالهای زیر توجه کنید:

$$۱) y = \sin^r x \Rightarrow y' = (r \sin^{r-1} x)(\cos x)$$

$$۲) y = (\ln x)^r \Rightarrow y' = (r \ln x) \left(\frac{1}{x}\right)$$

$$۳) y = \ln(\sin x) \Rightarrow y' = \frac{\cos x}{\sin x} = \cot x$$

$$۴) y = \sin(e^x) \Rightarrow y' = e^x \cdot \cos e^x$$

$$۵) y = \operatorname{tg}^r x \Rightarrow y' = (r \operatorname{tg}^{r-1} x)(1 + \operatorname{tg}^2 x)(x)$$

$$۶) y = \operatorname{Arctg}(\sin x) \Rightarrow y' = \frac{\cos x}{1 + \sin^2 x}$$

$$۷) y = \sqrt{\cos^r x} \Rightarrow y' = -\frac{r}{2} \sin x \cdot \sqrt{\cos x}$$

$$۸) y = \sin^r(\operatorname{Arctg} x) \Rightarrow y' = r \sin(\operatorname{Arctg} x) \frac{\cos(\operatorname{Arctg} x)}{1 + x^2}$$

$$۹) y = \sqrt{\sin(e^x)^r} \Rightarrow y' = \frac{r \cdot e^x \cdot \cos(e^x)}{2\sqrt{\sin(e^x)}}$$

$$۱۰) y = \ln^{\Delta} \operatorname{tg}^r x \Rightarrow y' = \Delta \ln^{\Delta-1}(\operatorname{tg}^r x) \times \frac{r(1 + \operatorname{tg}^2 x)}{\operatorname{tg}^r x} = \frac{\Delta \ln^{\Delta-1}(\operatorname{tg}^r x)[1 + \operatorname{tg}^2 x]}{\operatorname{tg}^r x}$$

$$۱۱) y = \arccos \sqrt{x} \Rightarrow y' = \frac{-\frac{1}{2\sqrt{x}}}{\sqrt{1 - (\sqrt{x})^2}} = -\frac{1}{2\sqrt{x}(\sqrt{1-x})}$$

$$۱۲) y = \sinh\left(\frac{x}{r}\right) + \cosh\left(\frac{x}{r}\right) \Rightarrow y' = \frac{1}{r} \left(\cosh \frac{x}{r} + \sinh \frac{x}{r}\right)$$

$$۱۳) y = e^x (\cos x + \sin x) \Rightarrow y' = e^x (\cos x + \sin x) + (\cos x - \sin x)e^x = 2e^x \cos x$$

$$۱۴) y = \sin^r 4x \Rightarrow y' = 4r \sin^{r-1} 4x \cos 4x$$

$$۱۵) y = (3 - 2 \sin x)^{\Delta} \Rightarrow y' = \Delta(3 - 2 \sin x)^{\Delta-1} (-2 \cos x) = -2\Delta \cos x (3 - 2 \sin x)^{\Delta-1}$$